

Dosarul nr. 3ra-1302 /21

(2-19180350-15-3-12112019)

Prima instanță: Judecătoria Cahul, sediul Central (jud. E. Bancov)

Instanța de apel: Curtea de Apel Cahul (jud. V. Movilă, S. Pilipenco, E. Dvurecenschii)

Î N C H E I E R E

02 martie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nina Vascan
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest”, reprezentată de avocatul Olesea Plugari,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest” împotriva Biroului Vamal Sud, cu privire la anularea actului administrativ și a procesului –verbal cu privire la contravenție, cu încetarea cauzei contravenționale,

împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul,

c o n s t a t ă :

La 12 noiembrie 2019, Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Biroului Vamal Sud, cu privire la anularea procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 754/19 din 30 august 2019, anularea deciziei din 30 august 2019 a agentului constator asupra cazului de contravenție și încetarea cauzei contravenționale, pe motivul lipsei faptei contravenționale.

În motivarea cererii de chemare în judecată a indicat că, la 05 septembrie 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest” a recepționat copia procesului-verbal cu privire la contravenție nr. 754/19 din 30 august 2019 și a deciziei din 30 august 2019 a agentului constator asupra cazului de contravenție, cu care nu este de acord.

La 30 august 2019, Biroul vamal Sud a întocmit în privința petiționarului procesul-verbal nr. 754/19 cu privire la comiterea contravenției prevăzute la art. 231 alin. (6) din Codul vamal (depunerea declarației vamale sau a documentelor însoțitoare ce conțin date eronate despre regimul vamal, valoarea facturată, valoarea în vamă, tipul, codul, cantitatea sau originea mărfurilor transportate, dacă acest fapt conduce la exonerarea totală sau parțială de drepturi de import).

În rezultat, prin decizia din 30 august 2019 a agentului constator asupra cazului de contravenție, petiționarului i-a fost aplicată sancțiunea în baza art. 232 alin. (1) lit. b¹) din Codul vamal, sub formă de amendă în mărime de 8223,36 lei.

A notat că, potrivit procedurii contravenționale, agentul constator, după încheierea procesului-verbal contravențional, urma să citeze, invite contravenientul, pentru examinarea cauzei, pentru a fi oferită posibilitatea de prezentare a probelor și declarațiilor în vederea susținerii poziției sale, fapt negat de agentul constator.

A subliniat că procesul-verbal de contravenție și decizia agentului constator sunt ilegale și neîntemeiate, deoarece nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei în fond, a fost efectuată cercetarea unilaterală și incompletă a cazului, iar concluziile expuse în actele date, nu corespund circumstanțelor cazului.

Reclamanta a menționat că, la 19 martie 2019, Biroul vamal Sud a întocmit în privința petiționarului decizia de regularizare nr. 28, cu privire la stabilirea obligațiilor vamale suplimentare. Conform deciziei menționate, motivul emiterii acesteia, constituie actul de audit postvămuire nr. 2/4 din 18 martie 2019 și pct. 3 lit. (c) al ordinului nr. 333 din 31 iulie 2014 al Serviciului Vamal al Republicii Moldova.

Însă, în opinia reclamantei, decizia de regularizare urma să fie emisă în strictă conformitate cu ordinul nr. 333-0 din 31 iulie 2014 cu privire la formularul, modul de completare și utilizare a deciziei de regularizare, or potrivit acestui ordin, decizia din speță urma să fie coordonată cu mai multe subdiviziuni ale Serviciului Vamal, inclusiv șef Secție proceduri vamale, șef Direcție control ulterior și șef Post Vamal, ceea ce la caz nu se atestă.

Astfel, nefiind de acord cu decizia de regularizare nr. 28 din 19 martie 2019 a Biroului Vamal Sud, a depus în instanță de judecată cerere de chemare în judecată, prin care a solicitat anularea actului administrativ, cât și suspendarea executării acestuia pînă la examinarea cauzei în fond. Respectiv, prin încheierea nr. 3-78/19 din 22 iulie 2019, s-a dispus suspendarea executării deciziei de regularizare nr. 28 din 19 martie 2019 a Biroului Vamal Sud.

Prin urmare, reclamanta a opinat că actele emise în baza deciziei de regularizare nr. 28 din 19 martie 2019 sunt lovite de nulitate absolută, deoarece ele au fost emise în baza unui act administrativ contestat.

A mai relatat că în prezenta cauză organul vamal a cercetat cazul unilateral și incomplet, neținând cont de probele și obiecțiile petiționarului, datorită cărui fapt a ajuns la concluzia privind presupusa încălcare a prevederilor art. 231 alin. (6) din Codul vamal.

Suplimentar, reclamanta a indicat că în cazul din speță apare condiția nulității actelor contestate, în virtutea faptului, că dispozițiile art. 231 alin. (6) din Codul vamal nu sunt aplicabile, fiind indicată absolut eronat, probabil din lipsa normei legale aplicabile, ori, norma precitată nu are nici o tangență cu circumstanțele de fapt și de drept, cu esența litigiului, deoarece toate actele însoțitoare au fost depuse la momentul vămuirii, iar marfa a fost vămuită, fără a exista careva obiecții din partea inspectorului vamal.

A precizat că agentul constatator a ignorat toate normele legale de desfășurare a procesului contravențional, fiind admise terțe persoane în cadrul examinării, interzicerea adresării întrebărilor presupusului martor care a fost adus de o terță persoană, pentru a confirma niște fapte inexistente, iar cel mai grav că la aceeași dată au fost depuse încă 2 plângeri, inclusiv cu solicitarea de a nu stabili data examinării la 30 august 2019, respinse de agentul constatator, pe motiv că dânsa trebuie să plece în concediu.

A explicat că, în lipsa administratorului societății comerciale, care a solicitat în mod întemeiat amânarea audierilor, agentul constatator în mod abuziv a încheiat procesul-verbal în lipsa petiționarului, fiind inclus un martor, iar procesul-verbal și decizia fiind remise prin poștă.

Cu referință la decizia de aplicare a sancțiunii, a indicat că aceasta este pasibilă anulării din punct de vedere a încălcărilor admise, atât procesual, cât și material, fiindcă nu întrunește condițiile art. 268 alin. (5) din Codul vamal.

Este imperios faptul că din circumstanțele prezentei cauze, colaboratorul vamal nu a constatat, până la urmă, faptul comiterii contravenției, dar nici nu a stabilit vinovăția petiționarului. Or, vinovăția reprezintă atitudinea psihică a persoanei față de fapta săvârșită și urmările ei, iar la petiționar vinovăția lipsește, încât acțiunile lui se bazează pe grila de acte pentru marfa importată în cazul lor, dar și solicitările de prezentare a actelor necesare de către brokerul vamal.

La 16 septembrie 2019, s-a adresat către Serviciul Vamal cu cerere prealabilă, prin care a solicitat anularea procesului-verbal nr. 754/19 din 30 august 2019 cu privire la contravenție și a deciziei din 30 august 2019 a agentului constatator asupra cazului de contravenție. Iar prin răspunsul nr. 28/11- 16837 din 08 octombrie 2019 al Serviciului Vamal, s-au respins solicitările reclamantei.

Reclamanta a solicitat anularea procesului-verbal nr. 754/19 din 30 august 2019 cu privire la contravenție, deciziei din 30 august 2019 a agentului constatator al Biroului Vamal Sud și încetarea cauzei contravenționale, pe motivul lipsei faptei contravenționale.

Prin hotărârea din 25 mai 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, cererea de chemare în judecată a fost respinsă, ca neîntemeiată.

La 25 mai 2020, în interiorul termenului prevăzut de art. 232 alin. (1)-(2) Cod administrativ, Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest” a depus apel împotriva hotărârii din 25 mai 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central, prin care a solicitat casarea hotărârii și emiterea unei noi hotărâri de admitere a cererii de chemare în judecată (vol. I, f.d. 127, 152,154).

Prin decizia din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, s-a respins cererea de apel depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest”, reprezentată de avocatul Olesea Plugari, și s-a menținut hotărârea din 25 mai 2020 a Judecătoriei Cahul, sediul Central (vol. II, f.d. 55, 56-70).

La 15 decembrie 2021, Societatea pe Acțiuni ”Arvi Invest” a depus recurs împotriva deciziei din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul, solicitând admiterea recursului, casarea actelor judecătorești ale instanțelor ierarhic inferioare,

emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă (vol. II, f. d. 77-86).

În argumentarea cererii de recurs, cu reiterarea motivelor de fapt și de drept anterior expuse, recurenta a invocat că nu este de acord cu hotărîrea contestată, deoarece instanța ierarhic inferioară la adoptarea acesteia nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele care au importanță pentru soluționarea cauzei, a aplicat eronat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Cahul a pronunțat decizia contestată la 18 noiembrie 2021, care a fost notificată recurenteii la 24 noiembrie 2021 (vol. II, f.d. 74). Decizia motivată din 18 noiembrie 2021 a Curții de Apel Cahul a fost notificată recurenteii la 20 decembrie 2021, fapt confirmat prin avizul poștal (vol. II, f.d. 93).

Prin urmare, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ menționează că Societatea cu Răspundere Limitată ”Arvi Invest” s-a conformat prevederilor legale și a depus recursul motivat la 15 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, în termenul prevăzut de art. 245 din Codul administrativ.

La 27 decembrie 2021, prin intermediul oficiului poștal, în adresa intimatului Biroul Vamal Sud a fost expediată copia recursului depus de Societatea pe cu Răspundere Limitată ”Arvi Invest”, reprezentat de avocatul Olesea Plugari, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței.

La 04 ianuarie 2022, Biroul Vamal Sud a depus, prin intermediul oficiului poștal, referință, prin care a solicitat respingerea recursului, ca neîntemeiat.

Studiind materialele dosarului, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi declarat inadmisibil din următoarele motive.

Prin prisma art. 246 alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, în acord cu alin. (2) din art. 246 Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține cu valoare de principiu jurisprudențial, că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, instanța de recurs reține că din Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevolutiv al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate, într-o eventuală examinare în fond și invocare *ex officio* a erorilor de drept. Instanța de recurs reține că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus.

Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ.

În context, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, Completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise (Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu

chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat în examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest”, reprezentată de avocatul Olesea Plugari.

În conformitate cu prevederile art. art. 230, 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Societatea cu Răspundere Limitată „Arvi Invest”, reprezentată de avocatul Olesea Plugari se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca -Doneva

Judecătorii

Nina Vascan

Nicolae Craiu